

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog 28. siječnja 2022. broj 76

TEMA BROJA

JEDINSTVENA SVEUČILIŠNA STUDENTSKA ANKETA U AKADEMSKOJ 2020./2021. GODINI

str. 8

GrAFOS-ovih prvih 45 godina, 1976. - 2021. str. 3

Razgovor prof. dr. sc. Đurđica Ačkar
dobjitnica Državne nagrade za znanost za 2020. godinu

Lijep je osjećaj kada vam netko „sa strane”, tko je odmaknut od vašeg rada, na takav način kaže da dobro radite svoj posao

str. 6

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

Predstavljamo HRZZ i Jean Monnet projekt PRAVOS-a, FERIT-ov projekt u okviru Interreg IPA II programu prekogranične suradnje i institucijske projekte Odjela za biologiju

str. 4-5

3. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana 20. prosinca 2021. godine

Potvrda izbora sveučilišnih nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje redovitih profesora

Senat je potvrdio izbor osam redovitih profesora, tri u prvom izboru, jednog prvom izboru - znanstveno zvanje i četiri u trajnom zvanju kako slijedi:

izv. prof. dr. sc. Mirta Habuda-Stanić iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstvenog polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (prije izbor);

izv. prof. dr. sc. Anita Blagojević iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja prava na Pravnom fakultetu Osijek (prije izbor);

izv. prof. dr. sc. Goran Krstačić iz znanstvenog područja biomedicina i zdravstva, znanstvenog polja kliničke medicinske znanosti za 20 % radnog vremena na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek (prije izbor);

prije izradi Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti napravljenog za program Horizon Europa. Na osnovi prikupljenih podataka je postukladno svim relevantnim preporkama na razini Europe, unije i Republike Hrvatske napravljen je Prijedlog Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta i definirana su četiri osnovna strateška cilja: Razvoj sustava rednog ravnopravnosti na Sveučilištu, Rodna ravnopravnost u istraživanju i nastavnom procesu, Upravnenost radnih obveznika i privatnog života te Nulta tolerancija na redno uzrokovani diskriminaciji i nasilju. Senat je donio odluku o usvajaju Plana rodne ravnopravnosti;

prof. dr. sc. Mirela Kopjar iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstvenog polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (prije izbor);

prof. dr. sc. Goran Krstačić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstvenog polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek.

izvješće o realizaciji Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u 2021. godini

Načelnik je privratio Izvješće o realizaciji Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u okviru raspolaživih sredstava u Državnom proračunu u 2021. godini za obračunsko razdoblje plaća na teret sredstava državnog proračuna 2012-2011.

Prijedlog Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u 2022. godini

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku uputio je Povjerenstvu za preddiplomske, diplomske i stručne studije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Elaborat i dokumentaciju za studijski program Edukacijske rehabilitacije. Povjerenstvo je razmatralo navedeni prijedlog i provedlo postupak vrijednjavanja u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o sadržaju dopunsice te uvjetima za izdavanje dopunsice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izdavanje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta i Pravilnikom Sveučilišta. Na temelju provedenog postupka vrijednjavanja, Povjerenstvo je donijelo 10. prosinca 2021. godine pozitivno Izvješće o vrijednjavanju studijskog programa preddiplomskog sveučilišnog studija

Edukacijska rehabilitacija na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, stoga je Senat donio Odluku o prihvatanju Elaborata navedenog studijskog programa.

Izmjene i dopune Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Na temelju pozitivnog mišljenja Odbora za statutarnu i pravnu pitanja od 14. prosinca 2021. godine, Senat je donio Odluku o izmjerenja i dopunama Statuta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Plan rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026.

Pri izradi Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti napravljenog za program Horizon Europa. Na osnovi prikupljenih podataka je postukladno svim relevantnim preporkama na razini Europe, unije i Republike Hrvatske napravljen je Prijedlog Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta i definirana su četiri osnovna strateška cilja: Razvoj sustava rednog ravnopravnosti na Sveučilištu, Rodna ravnopravnost u istraživanju i nastavnom procesu, Upravnenost radnih obveznika i privatnog života te Nulta tolerancija na redno uzrokovani diskriminaciji i nasilju. Senat je donio odluku o usvajaju Plana rodne ravnopravnosti;

prof. dr. sc. Mirela Kopjar iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstvenog polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (prije izbor);

prof. dr. sc. Goran Krstačić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstvenog polja prehrambena tehnologija na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek.

izvješće o realizaciji Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u 2021. godini

Načelnik je privratio Izvješće o realizaciji Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u okviru raspolaživih sredstava u Državnom proračunu u 2021. godini za obračunsko razdoblje plaća na teret sredstava državnog proračuna 2012-2011.

Prijedlog Plana upravljanja ljudskim resursima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u 2022. godini

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku uputio je Povjerenstvu za preddiplomske, diplomske i stručne studije Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Elaborat i dokumentaciju za studijski program Edukacijske rehabilitacije. Povjerenstvo je razmatralo navedeni prijedlog i provedlo postupak vrijednjavanja u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o sadržaju dopunsice te uvjetima za izdavanje dopunsice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izdavanje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta i Pravilnikom Sveučilišta. Na temelju Izvješća Povjerenstva za znanstveno procjeni doktorske disertacije dr. sc. Vice Mihanović pod nazivom "Ekonomski učinci pomorskog prometa i transporta u funkciji gospodarskog razvoja." Na temelju Izvješća Povjerenstva za znanstveno procjeni doktorske disertacije dr. sc. Vice Mihanović pod nazivom "Ekonomski učinci pomorskog

prometa i transporta u funkciji gospodarskog razvoja", utvrđuje se da je Vice Mihanović konceptom, izvedbom i rezultatima ostvario postavljene ciljeve istraživanja, stoga navedena doktorska disertacija ima znanstveni doprinos u znanstvenom području Društvenih znanosti, znanstvenom polju ekonomije. Senat je većinom glasova prihvatio znanstveni procjeni doktor-ske disertacije.

Sveučilišno izdavaštvo

Na prijedlog Odbora za izdavaštvo, djelatnost Senat je donio odluke o davanju suglasnosti za tiskanje i izdavanje sveučilišnih priučnika i sveučilišnih udžbenika kako slijedi:

"Application of Computer Models in Irrigation Management", sveučilišni priučnik autor prof. dr. sc. Darka Katačić, prof. dr. sc. Marije Heffer i Marije Dundović, mag. biol. - Medicinski fakultet Osijek "English in Food Technology II", sveučilišni udžbenik autorica mr. sc. Lidiјe Obad, doc. dr. sc. Antonije Šarić i mr. sc. Lahorke Budic - Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek,

Plan rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026.

Pri izradi Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izradu Plana rodne ravnopravnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2022. - 2026. bili su uključene sve savjetnice Sveučilišta i prikupljali se u osnovni podaci vezani uz rodnu ravnopravnost, a na osnovi Vodiča Evropskog instituta za ravnopravnost spolova i Vodiča za izrad

**PROJEKTI
SVEUČILIŠTA
U OSIJEKU**

PREDSTAVLJAMO HRZZ I JEAN MONNET PROJEKT PRAVOS-a,

PROJEKT FERIT-a U OKVIRU INTERREG IPA II PROGRAMA PREKOGRANIČNE SURADNJE I INSTITUCIJSKE PROJEKTE ODJELA ZA BIOLOGIJU

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

„PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI“ (DOK-2021-02)

- Nositelj projekta: Pravni fakultet Osijek
 - Voditelj projekta: prof. dr. sc. Mirela Župan
 - Vrijednost projekta: 646.101,00 kuna
 - Razdoblje trajanja provedbe projekta: 18. 10. 2021. - 17. 10. 2025.
 - Izvor finansiranja: Hrvatska zaklada za znanost

Hrvatska zaklada za znanost u okviru programa "Razvoj karijera mlađih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" omogućuje znanstveno aktivnim mentorima koji se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom tematikom da u svoje znanstvene projekte uključe mlade istraživače-doktorande koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te usmjeriti svoju karijeru prema vrhunskoj znanosti. Sukladno tomu, redovitoj profesorici Pravnog fakulteta Osijek dr. sc. Mireli Župan, temeljem projektnog prijedloga, Hrvatska zaklada za znanost odobrila je financiranje te je na projektu zaposlen doktorand Iura Golub.

Jura Golub.
Doktorand istražuje digitalizaciju prekogranične pravosudne suradnje u Europskoj uniji u građanskim stvarima kao relativno neistraženo područje *in statu nascendi*. Istraživački plan doktoranda, uz pohađanje doktorskog studija, uključuje istraživački rad - suautorstvo i autorstvo znanstvenih radova, sudjelovanje na PhD Book Clubu u organizaciji Sveučilišta u Aberdeenu kao partnerskog sveučilišta DiGinLaw projekta te sudjelovanje na međunarodnim konferencijama u Arhusu (Danska) i Miljanu (Italija).

Nadalje, doktorand namjerava sudjelovati u programu ljetne škole te planira istraživačke boravke na inozemnim institucijama poput Max Planck instituta za međunarodno i europsko procesno pravo u Luxembourgu ili Max Planck instituta za komparativno i međunarodno

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Program "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." provodi se radi povećanja tržišno orijentiranih IRI aktivnosti podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacije rezultata u poslovni sektor u cilju rješavanja tržišnih nedostataka nastalih zbog nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj te podizanja razine visokokvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. Nastavljamo s predstavljanjem projekata odobrenih od Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa: "Istraživački projekti", "Uspostavljeni istraživački projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" te projektima Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlađe i sport. Započeli smo i s predstavljanjem aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971., koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavu mreža između znanstvenika, ali i nevladinih organizacija kao i malih i srednjih poduzeća kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo HRZZ projekt Pravnog

fakulteta Osijek u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" te projekt Jean Monnet, zatim projekt Interreg IPA II CBC programa prekogranične suradnje Fakulteta elektrotehničke, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek i Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu, bilateralni znanstveno-istraživački projekt Filozofskog fakulteta Osijek i Filozofskog fakulteta u Novom Sadu te institucijske projekte Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Prvi je HRZZ-ov projekt "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" (DOK-2021-02) čiji je nositelj Pravni fakultet Osijek, a voditeljica prof. dr. sc. Mirela Župan.

Drući je projekt odobrila Europska komisija putem Agencije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (Education, Audiovisual and Culture Agency), Jean Monnet projekt k. 620231-EPP-1-2020-1-HR-EPPJMO-MODULE pod nazivom "Jean Monnet Module Language and EU Law Excellence" čiji je nositelj Pravni fakultet Osijek, a voditeljica izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić. Treći je projekt sufinancirala Europska unija preko Interreg IPA II CBC Hrvatska-Srbija programa: "Obnovljivi izvori energije za pametne održive zdravstvene centre, visokoobrazovne ustanove i druge javne zgrade - RESCUE" koji izvode Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, a voditelj je hrvatskoga tima prof. dr. sc. Damir Šljivac.

Na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku provodi se dvadeset institucijskih projekata, od kojih u ovome broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo četiri: "Raznolikost i povezanost mikrofita u sedimentu s planktonskim zajednicama u poplavnom području Kopačkog rita" voditeljice izv. prof. dr. sc. Tanje Žune Pfeifer; "Raznolikost faune muha strvinarki iz potporodice Sarcophaginae (Diptera: Sarcophagidae) barskih staništa ruralnih naselja u hrvatskom dijelu Baranje" voditelja prof. dr. sc. Stjepana Krćmara; "Primjena modificirane ovipozicijske klopke u monitoringu invazivnih vrsta komaraca urbanog područja" voditeljice doc. dr. sc. Mirte Sudarić Bogojević; "Istraživanje faune ptica vlažnih područja te molekularnih biljega i neesencijalnih teških metala orla štekavca i bijele rode u Hrvatskoj" voditeljice doc. dr. sc. Alme Mikuške.

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

„OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE ZA PAMETNE ODRŽIVE ZDRAVSTVENE CENTRE, VISOKOOBRAZOVNE USTANOVE I DRUGE JAVNE ZGRADE – RESCUE”

- **Nositelj projekta:** Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu
 - **Voditelj projekta na FE-RIT-u:** prof. dr. sc. Damir Šljivac
 - **Vrijednost projekta:** 1.936.989,91 eura
 - **Izvor finansiranja:** primjer: Interreg IPA II Croatia-Serbia

Opis projektu:

Tri ključna cilja EU 2020 klijatizacijskog i energetskog paketa jesu smanjenje emisija stakleničkih plinova od 20 % (u odnosu na 1990. godinu), 20 % energije iz obnovljivih izvora energije (RES) i 20 % poboljšanja energetske učinkovitosti (EE). Povećanje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske učinkovitosti u javnim zgradama važno je za postizanje tih ciljeva. U regiji postoji različit potencijal obnovljivih izvora energije (OIE), ali njihov udio u proizvodnji krajnjih oblika energije daleko je od postavljenih ciljeva prema EU 2020. Čak i kod novih zakona ostaju glavni problemi: javna naslijedena inertnost i nesvesnost o prednostiima koje donose iskoristavanje obnovljivih izvora energije.

poboljšanja energetske učinkovitosti u postojećim javnim i stambenim zgradama.

Što je RESCUE?

RESCUE je koncept održivog razvoja kojemu je cilj pomoći u transformaciji sektora javnih zgrada u ekološki prihvatljive potrošače energije. Projekt će pomoći u prenošenju pozitivne poruke o prednostima koje nude obnovljivi izvori energije (OIE) u javnim zgradama s velikom potražnjom za energijom kao što su domovi zdravlja, sveučilišta i druge javne zgrade.

Projekt RESCUE olakšat će in-

tegraciju odgovarajućih sustava na OIE u javne zgrade kroz dobro dizajnirane upravljive objekte na partnerskim institucijama s kojima će se smanjiti njihov ekološki otisak, stvorit će snažne baze znanja o pametnim i energetski učinkovitim sustavima upravljanja energijom zgrada te podići svejest o dostupnim tehnologijama.

Glavni je cilj ovog projekta demonstrirati inovativan pristup obnovljivim izvorima energije (RES) kao i inovativni pristup u poboljšanju energetske učinkovitosti (EE) na javnim zdrojima.

dama u prekograničnoj regiji.
Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

tehničkih nauka Novi Sad-FTN već su uspješno implementirali bilateralni projekt s ciljem uspostave zajedničkog okvira istraživanja i obrazovanja na polju RES-a u prekograničnim regijama te su implemen-tirali obnovljive izvore energije (RES) na svojim javnim zgradama i stekli značajno znanje. Ovaj projekt ojačat će ovu suradnju i uključiti nove partnere - Klinički centar Vojvodina-KCV, Klinički bolnički centar Osijek - KBCO i Strojarski fakultet u Slavonskom Brodu - SFSB. U sklopu projekta RESCUE promiče se uporaba održive energije i energetske učinkovitosti u javnim zgradama, posebno u zdravstvenim centrima i sveučilišnim zgradama. Uvođenjem energetski učinkovitih parametnih zgrada kroz sustave za upravljanje energijom (BEMS), prikazuje se niskouglijčno održivo rješenje za zdravstvene i sveučilišne zgrade. Takva održiva zdravstvena skrb donosi značajne zdravstvene i ekonomske prednosti doprinoseći smanjenju utjecaja tih sustava na klimatske promjene. Na taj način zdravstveni centri i sveučilišni obrazovni

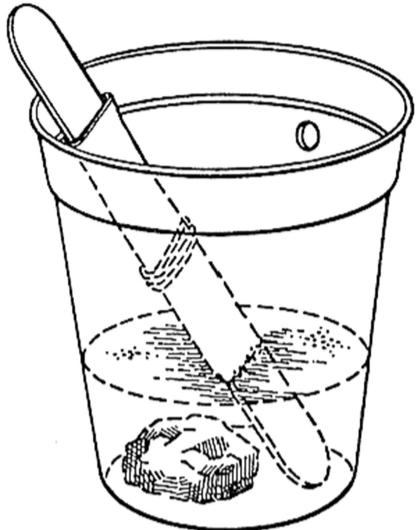
Slika 1. Područje istraživanja mikrofita u Parku prirode Kopački rit

Slika 2. Zbirka genitalnih struktura mužjaka muha strvinarki (Sarcophagidae)

Slika 3. Mjesto uzorkovanja muha strvinarki u naselju Kotlina

Slika 4. Ovipozicijska klopka

Slika 5. Razvoj komaraca u posudama za uzgoj

Slika 6. Mlade bijele rode u gnijezdu u mjestu Kopačovo

Slika 7. Prstenovanje orla štekavca

ODJEL ZA BIOLOGIJU SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku trenutačno se provodi dvadeset institucijskih projekata. Razdoblje je provedbe projekata godinu dana (2021. - 2022.). U ovome broju Sveučilišnog glasnika predstaviti ćemo četiri projekta.

Osim projekata navedenih u nastavku, nastavnici Odjela za biologiju rade i kao suradnici na nizu domaćih, međunarodnih i EU projekata u suradnji s različitim institucijama u zemlji i inozemstvu.

„Raznolikost i povezanost mikrofita u sedimentu s planktonskim zajednicama u poplavnom području Kopačkog rita“

- Nositelj projekta: Odjel za biologiju
- Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Tanja Žuna Pfeiffer
- Suradnici na projektu: izv. prof. dr. sc. Dubravka Špoljarić Maronić, doc. dr. sc. Filip Stević, doc. dr. sc. Anita Galir Balkić, Nikolina Bek, Vanda Zahirović, Matej Šag
- Vrijednost projekta: 32.000,00 kuna

Istraživanje se provodi od veljance 2021. godine radi utvrđivanja raznolikosti mikrofita (algi i cijanobakterija) u sedimentu u poplavnom području Kopačkog rita (Slika 1.), povezanosti mikrofita u stupcu vode i obraštaju te utjecaju različitih skupina zooplanktona, primarnih konzumenata na dinamiku razvoja mikrofita. Osim promjena kvalitativnog i kvantitativnog sastava mikrofita i zooplanktona, prate se i promjene hidroloških uvjeta te fizikalno-kemijskih parametara vode i analizira sastav sedimenta, a rezultati će istraživanja omogućiti stjecanje novih spoznaja o ciljnim zajednicama te biti osnova za daljnja istraživanja mikrofita na molekularnoj razini.

„Raznolikost faune muha strvinarki iz potporodice Sarcophaginae (Diptera: Sarcophagidae) barskih staništa ruralnih naselja u hrvatskom dijelu Baranje“

- Nositelj projekta: Odjel za biologiju
- Voditelj projekta: prof. dr. sc. Stjepan Krčmar
- Vrijednost projekta: 8.000,00 kuna

„Primjena modificirane ovipozicijske klopke u monitoringu invazivnih vrsta komaraca urbanog područja“

- Nositelj projekta: Odjel za biologiju
- Voditelj projekta: doc. dr. sc. Mirta Sudarić Bogojević
- Vrijednost projekta: 8.000,00 kuna

Potroda Sarcophagidae, poznata pod nazivom muhe strvinarke, sadrži oko 2800 vrsta rasprostranjenih diljem svijeta. U hrvatskoj fauni do sada je забијено 148 vrsta muha strvinarke, od kojih su dvije ostale neimenovane. Odrasle jedinke (imaga) nalazimo na vegetaciji, tlu, opalom lišću, fekalijama i truplima. Muhe strvinarke imaju veliko značenje za čovjeka te spadaju u područje medicinske, veterinarske te forenzičke entomologije. Istraživanja faune muha strvinarke (Slika 2.) u Hrvatskoj izuzetno su važna budući da se odredene vrste mogu predložiti kao biološka kontrola za suzbijanje populacija štetnih vrsta kukaca i puževa u hortikulturi i poljoprivredi te imaju važnu ulogu kod održavanja prirodne ravnoteže u životnim zajednicama. Osnovni je cilj ovoga projekta utvrđivanje faune muha strvinarke iz potporodice Sarcophaginae (Sarcophagidae) na barskim staništima ruralnih naselja u hrvatskom dijelu Baranje (Slika 3.). Muhe strvinarke iz potporodice Sarcophaginae (Sarcophagidae) uzorkuju se entomološkom mrežicom na vegetaciji, tlu, fekalijama i na truplima ugnulih životinja oko bara prisutnih u ruralnim naseljima u hrvatskom dijelu Baranje. Analiza kvalitativnog sastava i distribucije vrsta muha strvinarke omogućit će kartiranje vrsta, a u postupak analize rezultata i pregleda determiniranih muha strvinarke uključiti će se dr. sc. Daniel Whi-

„Istraživanje faune ptica vlažnih područja te molekularnih biljega i neesencijalnih teških metala orla štekavca i bijele rode u Hrvatskoj“

- Nositelj projekta: Odjel za biologiju
- Voditelj projekta: doc. dr. sc. Alma Mikuška
- Suradnici na projektu: doc. dr. sc. Lidija Begović, izv. prof. dr. sc. Mirna Veliki, Dora Bjedov mag. biol.
- Vrijednost projekta: 16.000,00 kuna

Istraživanje ornitofaune vlažnih područja značajno je zbog zaštite i očuvanja ptica i staništa. Praćenje brojnosti ugroženih i zaštićenih vrsta vlažnih područja kao što su orlovi štekavci i bijele rode (Slika 6.) daje nam uvid u stanje njihovih populacija. Tijekom istraživanja obavlja se redoviti monitoring i prstenovanje orlova štekavaca na području Kopačkog rita i bijelih roda na području kontinentalne Hrvatske. Monitoring i prstenovanje (Slika 7.) provode se u suradnji sa Zavodom za ornitologiju HAZU-a. Pri prstenovanju uzimaju se uzorci perja i krvi za molekularne i toksikološke analize. Na osnovi određivanja ograničenja. Prednost korištenja ovipozicijskih klopki modificiranih u ljepljive bila bi u smanjenju vremena identifikacije vrste komaraca budući da bi se izbjegao ciklus razvoja jaja u ličinke kao i vrijeme njihova presvlačenja do odraslog stadija kada se najčešće determinacija vrste i provodi. Takoder, informacije o prisutnosti i broju jaja ne mogu objasniti razinu infestacije istraživanoga područja komarcima, stoga je ovaj pilot-projekt doprinos povećanju učinkovitosti uzorkovanja gravidnih ženki invazivnih vrsta komaraca roda *Aedes*, odnosno popratno i povećanju njihova suzbijanja.

PRAVNI FAKULTET OSIJEK

„JEAN MONNET MODULE ‘LANGUAGE AND EU LAW EXCELLENCE’ (LEULEX)“

- Nositelj projekta: Pravni fakultet Osijek
- Voditelj projekta: izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić
- Trajanje: 15. 9. 2020. - 14. 9. 2023.
- Vrijednost projekta: 30.240,00 eura, od čega EU sufinancira 75 % (ukupno 22.680,00 eura)

Europska je komisija putem Agencije za obrazovanje, audiovizualnu djelatnost i kulturu (Education, Audiovisual and Culture Agency) pozitivno ocijenila i odlukom br. 620231 od 17. 9. 2020. prihvati financiranje Jean Monnet projekta k. 620231-EPP-1-2020-1-HR-EPPJ-MO-MODULE pod nazivom „Jean Monnet Module ‘Language and EU Law Excellence’“. Od gotovo 1500 prijavljenih projekata iz cijelog svijeta, prihváćeno je financiranje triju projekata iz Republike Hrvatske, a prvi je među njima naš projekt „Jean Monnet Module ‘Language and EU Law Excellence – LEULEX”“. S provedbom projekta započeli smo 15. rujna 2020., a trajat će do 14. rujna 2023. godine. Projekt je namijenjen studentima Pravnoga fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i studentima Filozofskog fakulteta Osijek. Voditeljica je i koordinatorica projekta izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić, Pravni fakultet Osijek, dok u provedbi nastave i ostalih projektnih aktivnosti sudjeluju: izv. prof. dr. sc. Tunica Petrašević, izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, prof. dr. sc. Marija Omazić, izv. prof. dr. sc. Melita Aleksić Varga, doc. dr. sc. Dubravka Papa, Željko Rišner, prof. Blaženka Šoštaric, prof. i Vesna Poljak, prof.

Prva godina provedbe projekta, iako su se projektnye aktivnosti zbog pandemije Covid-19 u potpunosti prenesene online, svi će polaznici dobiti ovjereni certifikat. Treba naglasiti da je pohadanje nastave, radionica i ostalih aktivnosti besplatno te da nije potrebno polagati ispite nakon održanih predavanja.

Temeljna je ideja projekta da je u Republici Hrvatskoj još uvijek nedostatno poznavanje prava Europske unije i radnih jezika Unije – engleskog, njemačkog i osobito francuskog – kao stručnih jezika u području prava. Projektnim je aktivnostima cilj unaprijediti izučavanje prava EU-a na Pravnom fakultetu Osijek i produbiti poznavanje pravne terminologije Europske unije na navedenim jezicima. Sudionici u prvoj godini provedbe projekta bili su studenti prava preddiplomske, diplomske i poslijediplomske

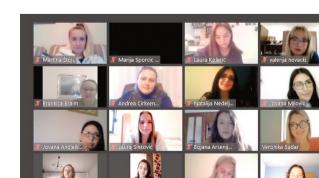

Predstavljanje projekta, Pravni fakultet Osijek, 5. studenog 2020. g.

razine, pravnici, predstavnici nevladinih udruga i javni službenici, ali i studenti prevoditeljskog studija Filozofskog fakulteta Osijek te prevoditelji. Kako bi se osnažila kvaliteta edukacije vezane uz tehnike i alate u prevodenju pravnih tekstova, kao nositelji pojedinih kolegija uključeni su i ugledni profesori Filozofskog fakulteta Osijek. Na taj način studenti prava i diplomirani pravnici imaju priliku uz aktivnosti na matičnom fakultetu vezane za pravo EU-a i pripadajuću terminologiju triju jezika pravne struke sudjelovati na predavanjima i radio-nicama nastavnika Filozofskog fakulteta, upoznati moderne računalne alate za prevodenje i steći uvid u vještine konferencijskog prevodenja u specijaliziranim kabinama za konferencijsko prevodenje koje se koriste na prevoditeljskom studiju tog fakulteta. Time se razvijaju jezične sposobnosti i kompetencije koje su članstvom Republike Hrvatske u Europskoj uniji postale nužni dio pravne profesije i kojima se polaznicima obaju profila šire profesionalni horizonti i omogućuje stjecanje znanja koje će osnažiti njihovu konkurentnost na tržištu rada pri zapošljavanju.

Članovi projektnog tima iskustni su i stručni znanstvenici iz područja europskog prava te engleskoga, njemačkoga i francuskoga jezika pravne struke i prevodenja. Kroz projektne aktivnosti nastavnici ostvaruju uspješnu interdisciplinarnu suradnju Pravnoga fakulteta Osijek i Filozofskog fakulteta Osijek. Voditeljica je i koordinatorica projekta izv. prof. dr. sc. Ljubica Kordić, Pravni fakultet Osijek, dok u provedbi nastave i ostalih projektnih aktivnosti sudjeluju: izv. prof. dr. sc. Tunica Petrašević, izv. prof. dr. sc. Dunja Duić, prof. dr. sc. Marija Omazić, izv. prof. dr. sc. Melita Aleksić Varga, doc. dr. sc. Dubravka Papa, Željko Rišner, prof. Blaženka Šoštaric, prof. i Vesna Poljak, prof.

Prva godina provedbe projekta, iako su se projektnye aktivnosti zbog pandemije Covid-19 u potpunosti prenesene online, svi će polaznici dobiti ovjereni certifikat. Program je pohadalj 120 polaznika od kojih su većinu činili studenti prava ili pravnici raznih profila. Posebno smo zadovoljni što je u projekt bio uključen i znatan broj apsolvenata prevoditeljskog studija i studija anglistike i germanistike s Filozofskog fakulteta Osijek, ali i profesinalnih prevoditelja iz Zagreba, Osijeka i Požege. Takoder, skladno planovima, u projekt su bili uključeni i mladi znanstvenici s pravnih fakulteta u Sarajevu, Nišu, Beogradu i Skopju. Nadamo se da će kvaliteti programa pridonijeti još većem interesu polaznika tijekom iduće dvije godine provedbe projekta.

Uvodno predavanje, ZOOM, 13. studenog 2020. g.

RAZGOVOR

prof. dr. sc. ĐURĐICA AČKAR
dobjinica Državne nagrade
za znanost za 2020. godinu

Lijep je osjećaj kada vam netko „sa strane”, tko je odmaknut od vašeg rada, na takav način kaže da dobro radite svoj posao

Stela JOKIĆ

▼ Molim Vas, recite nam nešto o Državnoj nagradi za znanost.

Državnu nagradu za znanost dodjeljuje Republika Hrvatska znanstvenicima, istraživačima i znanstvenim novacima za iznimna postignuća u znanstveno-istraživačkom radu, širenje znanstvenih spoznaja i njihovu primjenu. Dodjeljuje se svake godine u četirima kategorijama: Nagrada za životno djelo, Godišnja nagrada za znanost, Godišnja nagrada za popularizaciju i promidžbu znanosti i Godišnja nagrada za znanstvene novake.

Nagrade, prema odluci Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost, u ime Hrvatskog sabora uručuje predsjednik Hrvatskog sabora. Odbor, uz predsjednika Hrvatskog sabora, čini 12 istaknutih znanstvenika iz zemlje, a svaki prijedlog za nagradu prolazi proces recenzije. Uz plaketu, nagradu čini i novčani iznos.

▼ Koju ste nagradu Vi dobili i što Vam znači takvo priznanje?

Dobila sam Godišnju nagradu za znanost za 2020. godinu u području biotehničkih znanosti. U toj kategoriji nagrada se dodjeljuje za značajno znanstveno dostignuće, znanstveno otkriće i/ili primjenu rezultata znanstvenoga rada. Dobiti takvu nagradu iznimna je čast i veliko priznanje. Međutim, iza nje стоји mnogo rada i to ne samo mojega nego i cijelog mojeg istraživačkog tima, tako da je nagrada zapravo priznanje svim članovima tima. Lijep je osjećaj kada vam netko „sa strane”, tko je odmaknut od vašeg rada, na takav način kaže da dobro radite svoj posao. To vam daje veliki vjetar u ledu i poticaj da nastavite dalje još bolje i jače.

▼ Kako objašnjavate činjenicu da posljednjih desetak godina svake godine Državnu nagradu za znanost u nekoj od kategorija dobiva upravo znanstvenik/znanstvenica s osječkog PTF-a?

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek stalno posvećuje veliku pozornost znanstvenom radu, od ulaganja u znanstveno-istraživačku opremu preko poticanja prijava znanstvenih projekata, objave radova u relevantnim časopisima do potpore mlađom znanstvenom kadru, naravno u skladu s finansijskim mogućnostima i kapacitetima za zapošljavanje. Kada se napravi analiza po broju zaposlenika na instituciji, mogu slobodno reći da smo sigurni Fakultet s najjačom znanstvenom produktivnošću na razini Sveučilišta iako od osnutka nemamo najbolje uvjete za rad. Podsećam da smo moderne prostore na Težkoj cesti dobili tek 80-ih godina, useljavanje u njih išlo je dulji niz godina, da bismo već 90-ih bili primorani napustiti zgrade zbog razaranja 1991. i 1992. Slijedilo je razdoblje izbjeglištva, rada na više lokacija, da bismo 1996. uselili u prostore u Tvrđi gdje smo podstanari

i danas, ali nemamo odgovarajuće uvjete. Unatoč svemu tome, neprekidno radimo na znanstvenoj izvrsnosti, a to se onda očituje u brojnim nagradama naših zaposlenika na državnoj, ali i na lokalnoj i međunarodnoj razini. Vjerujem da bismo se istaknuli još i više da se nismo morali suočavati sa svim tim izazovima. Nadam se da će uskoro sva naša oprema koju vrijedno prikupljamo kroz brojne znanstveno-istraživačke projekte naći svoje mjesto u novim odgovarajućim laboratorijima u zgradama u Kampusu.

▼ Kako je baviti se znanosću u Republici Hrvatskoj?

Jednom riječju, izazovno (odgovara uz smijeh). Nažalost, ulaganja Republike Hrvatske u znanost u odnosu na druge europske i svjetske zemlje još uvijek su vrlo ograničena, stoga je teško održavati znanstvenu izvrsnost kakvu imaju drugi svjetski znanstvenici, a posljedično i prilično teško privući sredstva iz međunarodnih fondova. Međutim, smatram da imamo kvalitetu u kadrovima i po znanju i po inovativnosti, ali infrastrukturno jako zaostajemo za Europom i svijetom. Međutim, naši znanstvenici, primjerice prof. Jakobek Barron s našeg Fakulteta, nalaze se među najcitanijima na svijetu unatoč ograničenjima u opremljenosti i sredstvima za znanstveno-istraživački rad. Za razliku od, primjerice, Velike Britanije, SAD-a i skandinavskih zemalja, gdje i država i privredni sektor uključuju značajna finansijska sredstva u znanstvena istraživanja, naši znanstvenici, uz to što se bave znanosću, veliki dio energije uključuju i u iznalaženje finansijskih sredstava za rad. Zato uspijeh svakog našeg znanstvenika na međunarodnoj razini vrijedi dvostruko.

▼ Kakva je onda poruka budućim mladim znanstvenicima? Isplati li se uopće ući u svijet znanosti u Republici Hrvatskoj?

Dakako da se isplati! Motiv za bavljenje znanosću nikada ne smije biti profit, broj objavljenih znanstvenih radova ili nagrade, nego želja za istraživanjem i otkrivanjem novih stvari, pomicanje granica i stjecanje novih iskustava. Dobiti odgovor na pitanje: Može li? Zašto? Kako... doći do novih spoznaja i zaključaka neprocjenjivo je. Nedostatak financija u nekim je trenutcima i prednost jer vas tjeraju da suradujete s drugim znanstvenicima u zemlji i izvan nje kao i da još više razmišljate „izvan okvira“. Imate naše znanstvenike koji su sami napravili uređaje jer su im komercijalni bili preskupi. I tu imamo primjer na našem Fakultetu - uređaj za superkritičnu ekstrakciju pomoću CO₂ na Katedri za tehnološko projektiranje i farmaceutsko inženjerstvo, uređaj za obradu visokonaponskim električnim pražnjnjem na Katedri za tehnologiju ugljikohidrata. Sami smo nadogradili laboratorijski ekstruder za ekstruziju potpomognutu superkritičnim CO₂. Kada imate volju i želju i volite ono što radite, onda ne postoji nemoguće.

2. MEĐUNARODNA UMJETNIČKA I ZNANSTVENA KONFERENCIJA

OSOBE S INVALIDITETOM U UMJETNOSTI, ZNANOSTI, ODGOJU I OBRAZOVANJU

Mirna SABLJAR

U organizaciji Akademije za umjetnosti i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku održana je 2. i 3. prosinca 2021. druga međunarodna umjetnička i znanstvena konferencija Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti, odgoju i obrazovanju. Suorganizatori su konferencije bili Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, Muzička akademija Univerziteta Crne Gore, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Učiteljski fakultet Univerziteta u Beogradu. Održana je pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo kulture i medija te Osječko-baranjske županije. Partneri su bili Agencija za odgoj i obrazovanje, UNIMA Education, Development and Therapy Commission, Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom Republike Hrvatske te Grad Osijek. Središnja je tema bila *Inkluzivne politike i prakse*, a podteme *Implicitne i eksplisitne politike i prakse inkluzije, Politike i prakse inkluzije u umjetnosti, Politike i prakse inkluzije u kulturi, Politike i prakse inkluzije u umjetničkom obrazovanju, Politike i prakse inkluzije u općem odgoju i obrazovanju, Politike i prakse kreativnih terapijskih djelovanja, Politike i prakse inkluzije u digitalnim medijima, Politike i prakse inkluzije u različitim aspektima društva* potakle su na sudjelovanje sudsionike iz 12 zemalja (Amerika, Australija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Hrvatska, Litva, Madarska, Nizozemska, Republika Sjeverna Makedonija, Slovačka, Slovenija, Srbija). Inauguracijom teme konferencije željelo se potaknuti umjetnike i znanstvenike na razmišljanje i djelovanje o politikama u najširem značenju te riječi: kakve su, koliko su dobre, koliko su upotrebljive i kako se mogu poboljšati da bi osobe s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju imala okvire prema kojima mogu ostvarivati svoja prava, uključivati se aktivno u sva područja ljudskih djelovanja, imati kvalitetno i dostupno opće i umjetničko obrazovanje te cjelokupno uključivo življjenje. Također, konferencijom se htio potaknuti dijalog znanstvenika i umjetnika, rasprava o aktualnim, prošlim i budućim inkluzivnim praksama. Tražila su se rješenja, fokusiralo se na činjenice, znanstvene spoznaje, a prikazani su različiti umjetnički izričaji i istraživanja koja su vezana uz inkluziju, politike i prakse u suvremenom društvu te su anticipirani mogući izazovi,

vi, moguća rješenja i situacije u kojima se možemo kao pojedinci i društvo u cjelini prilagodavati ili mijenjati sukladno potrebama osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Zbog pandemije i nepovoljne epidemiološke situacije, cjelokupna konferencija održana je u elektroničkom obliku. No unatoč virtualnom prostoru, nije izostalo ni svečano otvorenje konferencije. Njega su svojom naznagočušću na platformi ZOOM, putem koje je realizirana konferencija, uveličali: prorektor za umjetnost, kulturu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku red. prof. dr. art. Robert Rapoša koji je uputio na važnost visokoškolskog obrazovanja osoba s invaliditetom, važnost korištenja različitih vidova umjetnosti kao medija za izričaj osoba s invaliditetom, potrebu prilagodavanja kulturnih programa kako bi bili dostupni osobama s invaliditetom te na potrebu jačanja kompetentnosti nastavnika općeoobražavnih i umjetničkih škola te visokoškolskih institucija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i studentima s invaliditetom. Profesorica dr. sc. Anica

Bilić uime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iskazala je nadu da će se tijekom konferencije verbaliziranjem potreba, artikuliranjem problema, ponudenim mogućnostima djelovati na ostvarenje kvalitetnih pomaka u društvu te da će se ostvarivanjem ciljeva i zadataka konferencije stvarati i razvijati empatijska kultura i društvo. Uvažene goste, sudsionike i konferenciju uime Akademije za umjetnost i kulturu pozdravio je izv. prof. dr. sc. Krešimir Purgar, prodekan za znanost i projekte, ističući da je ova konferencija i njezina tematika jedinstvena u nacionalnom i međunarodnom prostoru. Ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje dr. sc. Dubravka Brezak-Stamač naglasila je da Agencija nastoji odgovoriti na potrebe educiranja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s učenicima s teškoćama i naglasila potrebu daljnog razvoja kompetencija za ostvarivanje inkluzivnog odgojno-obrazovnog sustava. Izaslanica ministricе kulture i medija dr. sc. Nine Obuljen Koržinek, ravnateljica Uprave za razvoj kulture i umjetnosti Nevena Tudor Perković istaknula je da se adresiranjem problema i uklju-

čivanjem osoba s invaliditetom u sve aspekte socijalnog života može napraviti napredak i postići pravednije, naprednije te socijalno osjetljivije društvo pri čemu je izrazila nadu da će konferencija uspostaviti kontinuitet koji će uključivati akademsku, obrazovnu i kulturnu zajednicu u raspravi o važnosti sudjelovanja osoba s invaliditetom u kulturnom i društvenom životu zajednice. Župan Osječko-baranjske županije, gospodin Ivan Anušić obraćanjem je organizatorima čestitao na održavanju konferencije, posebno pohvaljujući i ističući brojnost sudsionika iz različitih zemalja te zahtjevnu, ali odličnu organizaciju konferencije u virtualnom obliku. Župan je iskazao i potporu Županije za ovu i buduće konferencije te istaknuo njezinu važnost u promicanju prava jedne od najranjivijih skupina društva uz iskazane želje da se sljedeća održi u Osijeku. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak u svojem govoru uputila osobne i poruke podrške Ureda pravobranitelja za osobe s invaliditetom konferenciji te istaknula važnost dalnjeg promicanja prava osoba s invaliditetom na obra-

integrirana perspektiva inkluzivnog umjetničkog obrazovanja: vrijednosti i načela. Nakon tri predavanja vezanih uz rani odgoj, opće i umjetničko obrazovanje, posljednje plenarno predavanje dr. sc. Tihomira Žiljka sa Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku referiralo se na cjeloživotno učenje, a održano je pod naslovom *Inkluzivna dimenzija cjeloživotnog učenja*. U radu konferencije sudjelovalo je nešto manje od 400 sudsionika, s 19 sveučilišta, nekoliko veleučilišta kao i iz različitih kulturnih i drugih institucija. Sveukupno je bilo 87 sudjelovanja koja su uključivala i projekciju nagradivanog dokumentarnog filma Two and Twenty Troubless, režisera Victora Ilyukhina (New York, USA) koji je po projekciji razgovarao sa sudsionicima konferencije. Uz konferenciju kao dodatni sadržaj bilo je nekoliko posebnih predavanja te promocija knjige dr. sc. Aleksandre Kardum Čekam te ovdje koju su promovirale prof. dr. sc. Snježana Dobrota sa Sveučilišta u Splitu, Filozofskog fakulteta, prof. dr. sc. Anka Jurčević Lozančić s Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te doc. dr. sc. Vedrana Marković s Muzičke akademije Univerziteta Crne Gore. Promovirana publikacija izrazito je pogodna za rad s djecom iz autističnog spektra, a primjenjiva je i kao nastavni materijal za rad u predškolskom i primarnom obrazovanju te roditeljima djece te dobi. Multimedijalna i suvremena publikacija rezultat je znanstvenog rada i dugogodišnje glazbenopedaške prakse autorice s djecom iz spektra autizma.

Bogatstvo sadržaja, zastupljeno brojnim područja znanosti i umjetnosti kao i popratni sadržaji druge konferencije bili su dva dana i platforma stručnog usavršavanja za 200 odgovitelja i nastavnika umjetničkih i općeoobražavnih škola koji su u ovoj konferenciji sudjelovali zahvaljujući izvrsoj suradnji Akademije i Agencije za odgoj i obrazovanje.

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku organizacijom je ove konferencije još jednom pokazala da je respektabilna umjetničko-znanstvena sastavnica Sveučilišta. A upravo zahvaljujući suživotu znanosti i umjetnosti na instituciji stvorio se prostor nastavnicima promišljati i još važnije djelovati i potaknati znanstveni i umjetnički dijalog o važnim društvenim i obrazovnim temama, a umjetnost i umjetničke izričaje propitivati u novim oblicima i formama. Predvodeni dekanicom prof. dr. sc. Helenom Sablić Tomić i Upravom nastavnici i svi djelatnici Akademije njeguju na instituciji uključivost, interdisciplinarnost i međusobno uvažavanje koje se održanom konferencijom projiciralo prema akademskoj, ali i široj društvenoj, nacionalnoj i međunarodnoj zajednici.

TEMA BROJA

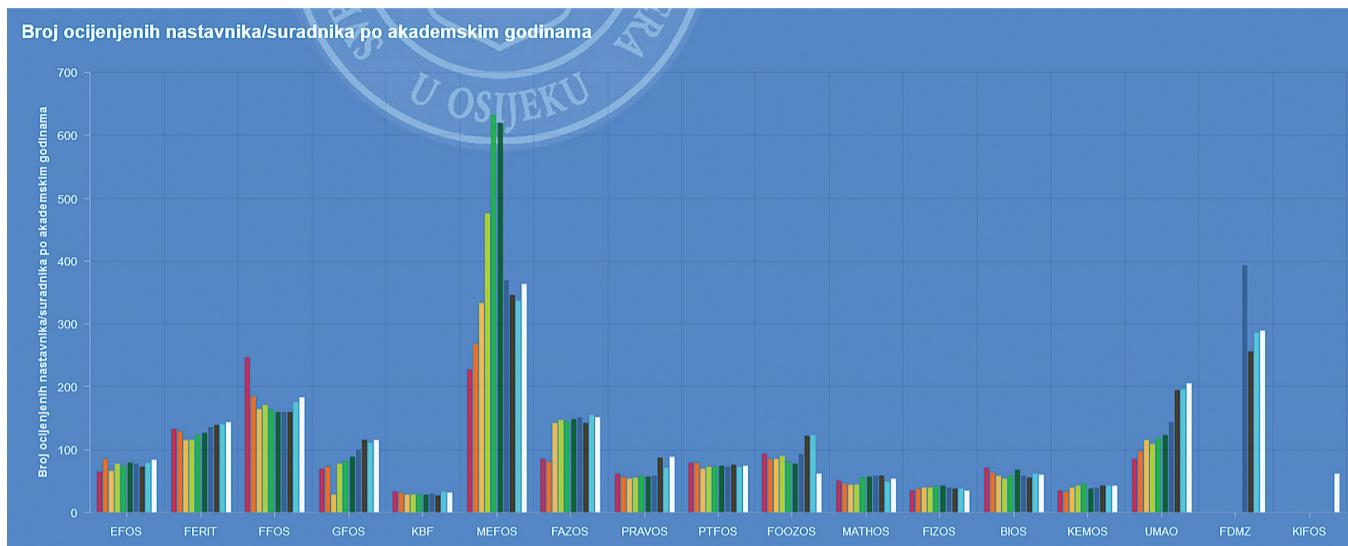
Jedinstvena sveučilišna studentska anketa u akademskoj 2020./2021. godini

Renata BALIČEVIĆ, Marija
RASONJA, Dubravka TRAMPUS

Osiguranje kvalitete predstavlja jedan od temeljnih stupova obrazovnog procesa. Uključivanje studenata u obrazovni proces i ispitivanje njihovih stavova pretpostavke su za otvarenje određene razine kvalitete. Ispitivanje je studentskih stavova ključan element za utvrđivanje stupnja zadovoljstva studenata, stoga Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koristi u svrhu vrednjavanja obrazovnog procesa kao osnovnu metodu anketu za studente.

Ketvu za studente.
Anketa je jedini način da se dobiju informacije iz pozicije studenata koji, kao izravni korisnici mogu najbolje procijeniti neke elemente kvalitete sveučilišnog obrazovnog procesa. Zadovoljstvo studenata, kao korisnika obrazovnog procesa, nužan je element postizanja odgovarajuće razine kvalitete, ali nije jedini. Važno je uzeti u obzir i prostor, opremu, broj studenata, broj zaposlenika i sve ostale čimbenike koji utječu na kvalitetu nastave. Studentska anketa može upućivati na slabe točke koje nisu u skladu s njihovim očekivanjima i zahtjevima. Stoga njihova očekivanja i zahtjeve treba usporediti s očekivanjima i zahtjevima druge strane te ih je neophodno sustavno ispitivati.

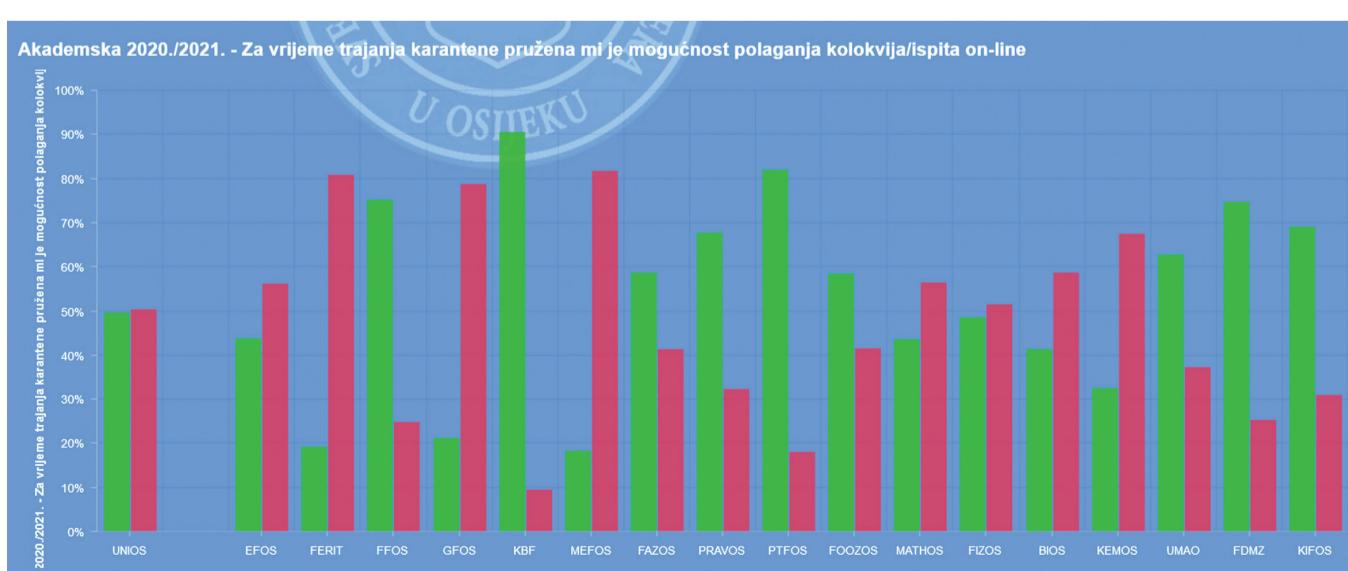
Cilj provođenja ankete jest ocjena rada nastavnika na pojedinom predmetu, a odgovori mogu upozoriti na moguće nedostatke i teškoće u nastavi te utjecati na unaprjeđenje kvalitete nastave i rada nastavnika na Sveučilištu. Studentska anketa može se koristiti za pokretanje odgovarajućih ko-rektivnih aktivnosti, a dobiveni rezultati za podizanje opće razine kvalitete u obrazovnom procesu. Jedinstvena sveučilišna studentska anketa provodi se neprekidno od 2006. godine na našem Sveučilištu. U godinama koje su slijedile anketa je doživjela promjene i poboljšanja u pogledu sadržaja i izgleda kao i u organizaciji, provedbi, obradi i predstavljanju dobivenih rezultata. Centar za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja u okviru vrednovanja nastave provodi jedinstvenu anonimnu studentsku anketu o procjeni kvalitete rada nastavnika na znanstveno-nastavnim/umjetničko-nastavnim i nastavnim sastavnicama Sveučilišta. Obveza provođenja studentske ankete definirana je odredbom članka 73. Pravilnika o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od akademske 2015./2016. godine. Ispunjavanje jedinstvene sveučilišne studentske anekte postalo je obvezno, a potvrda o obavljenoj anketi čini dio dokumentacije za upis u višu godinu studija. Stoga je iste godine uslijedila prilagodba ankete, smanjen je ukupan broj pitanja po nastavniku/suradniku, a po prvi se put tra-

Grafikon 1. Broj ocijenjenih nastavnika u akademskoj 2020./2021. godini

Tablica 1. Izlaznost studenata (udio ispunjenosti anketa)

Tablica 2. Prosječna ocjena po sastavnicama i akademskim godinama

Grafikon 2. Mogućnost *online* polaganja ispita u akademskoj 2020./2021.

žilo i mišljenje studenata o mogućim slučajevima diskriminacije i bilo kojeg oblika zlostavljanja.

Jedinstvena sveučilišna studentska anketa provedena je za akademsku 2020./2021. godinu na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku tijekom rujna i listopada 2021. godine. U provedbi ankete sudjelovali su djelatnici Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, članovi Odbora za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, članovi povjerenstava za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete, djelatnici ureda za kvalitetu i djelatnici studentskih službi znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica te informatički tim s Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek. Anketi su prisutnili studenti svih godina sveučilišnih i stručnih studija sa 17 znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica sveučilišta, a evaluirali su predmete, nastavnike i suradnike u tekućoj akademskoj godini.

coj akademskoj godini.
U anketi je od ukupno **14 733** studenata koji su mogli pristupiti anketi sudjelovalo **9 526 studenata**, odnosno **64,658 %**. U tablici 1. prikazana je izlaznost pri ispunjavanju ankete s vrijednostima od **48,302 %** (Filozofski fakultet) do **83,333 %** (Kineziološki fakultet). Ewaluirano je **2043** nastavnika i suradnika sa svih godina svih studijskih programa koji se izvode na Sveučilištu, a ukupno su studenti ispunili **164 279** anketa i time odgovorili na **985 674** pitanja.

na **985 674** pitanja. Studenti su nastavnike i suradnike ocjenjivali ocjenama od jedan (najlošija ocjena) do pet (najbolja ocjena). Postignuta prosječna ocjena na razini cijelog Sveučilišta za nastavnike i suradnike iznosi **4,70**.

I stručnjike iznosi **4,70**. Stanje koje je izazvano pandemijom bolesti Covid-19 vrlo je izazovno i skustvo u sustavu visokog obrazovanja. Pandemija je uvela brojna ograničenja kod društvenih interakcija i okupljanja, a novonastale prilike uvelike su izmijenile procese i skustvo učenja i podučavanja studenata i nastavnika te su bitno utjecale na način rada visokih učilišta. U grafikonu 2. prikazana je mogućnost polaganja ispita u digitalnom obliku na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u akademskoj 2020./2021. godini.

Iako je mrežna nastava pokazala učinkovitost u prenošenju teorijskog znanja, ipak je želja svih na nezamjenjivom osobnom i izravnom kontaktu među nastavnicima i studentima.

Kao najveći izazov studenti ističu organizaciju, provedbu i polaganje ispita, a kao prednost ističu fleksibilnost u po- hađanju nastave i ispunjavanju njihovih studentskih obveza. Zahvaljujući odgovorima stu- denata, u provedenom upitni- ku dobiven je uvid u prednosti nastave na daljinu i potenci- jalne nedostatke takvog obli- ka studiranja, ali i činjenica da **nastava na daljinu ne može zamijeniti klasičan oblik na- stave.**

Erasmus studentska mreža Hrvatska zakoračila u 2022. godinu strateškim sastankom u Osijeku

Lina MOHORIĆ

Članovi Erasmus studentske mreže Hrvatska i predstavnici sedam lokalnih podružnica iz Čakova, Dubrovnika, Osijeka, Rijeke, Splita, Zadra i Zagreba sastali su se od 7. do 9. siječnja u Osijeku na šestom po redu **Sastanku lokalnih odbora**, strateškom sastanku ESN-a Hrvatska, a dio se članova pridružio virtualno. Lokalne su podružnice dale uvid u svoj dosadašnji rad te su svi članovi mogli dobiti i podjeliti informacije o dobrim praksama. Predstavnici lokalnih podružnica rekli su da je mnogo članova poslano na dodatne edukacije jer na internacionalne i nacionalne dogadaje gledamo kao na **nagrđivanje volontera** te smo uvijek sretni i ponosni kada ih možemo poslati na dogadaje i konferencije unutar naše Mreže. Aktivno radimo na produbljivanju i osnaživanju odnosa sa sveučilištima u Hrvatskoj jer ESN teži tomu da bude **glavna poveznica između sveučilišta, internacionalnih studenata i lokalnih zajednica**.

Raspovravljanje je o budućnosti Alumni mreže unutar ESN-a Hrvatska i zašto je od velike važnosti pomoći nekadašnjih aktivnih članova te njihovo mentoriranje.

Lucija LJUBIĆ

Godina 2021. u osječkoj će znanstvenoj zajednici ostati upamćena i po tome što je kazališno-teatrološka manifestacija *Krležini dani u Osijeku* održana dvaput, od 28. do 30. travnja 2021. (zbog pandemijске odgode iz 2020.) i od 7. do 10. prosinca 2021., u svom tradicionalnom terminu uskladenom s početkom djelovanja Hrvatskoga narodnoga kazališta u Osijeku 7. prosinca 1907. Skupovi iz 2021. obilježeni su dvo-dijelnom krovnom temom *Devedesete u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu* kojima se, nakon objavljivanja obljetničkog zbornika kao svojevrsne katalogizacije učinjenog i predstojecig, nastoji istražiti vrijeme od devedesetih na ovom posvećujući svakom desetljeću po dva znanstvena skupa o hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu.

Krležini dani održavaju se pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i media Republike Hrvatske i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, utemeljitelj joj je Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, a suutemeljitelji su Filozofski fakultet u Osijeku i Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, odnosno njegov Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta. Pokrovitelji su manifestacije Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, njezin Razred za književnost iz Zagreba te Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Znanstveni skup održava se u prostorijama Filozofskog fakulteta u Osijeku, izložba i kazališne predstave održavaju se u HNK-u, a predstavljanja novih knjiga i projekta ovog su se

nje mladih članova. Odlučeno je pokrenuti aktivniju suradnju i još više iskoristiti resurse i ljudski potencijal koji kao Mreža itekako posjedujemo. **Erasmus+ program, suradnja s institucijskim partnerima, visokim učilištima i Agencijom za mobilnost i programe EU-a** temelju s rada organizacije te se kroz interaktivne radio-nice educiralo i analiziralo dosadašnji rad te utvrdio plan za ovogodišnje aktivnosti. Kao organizacija pokrivamo veliki opseg tema te je skladna struktura u tome ključna pa smo tako došli do nekih novih definiranja pozicija u samoj strukturi kako bi naši projekti, aktivnosti i zalaganje za uključivje društvo, interkulturnu razmjenu i internacionalizaciju bili još učinkovitiji. Razradena je SWOT analiza koja je vezana uz **strateško planiranje** te su sekcijske uz našu projektu menadžerku analizirale trenutačno stanje nacionalne i lokalne razine naše Mreže. Sve će to pomoći u pisanju dokumenta tijekom ove godine u cilju nastavka povezanog djelovanja podružnica i nacionalne organizacije. Kao i uvijek, zaključili smo da je **promocija mobilnosti** te briga o lokalnim i dolaznim studentima u prvom redu naš zadatak jer tako stvaramo još aktivniji odnos s visokim učilištima i drugim suradnicima kao i održavanje prijateljske su-

radnje unutar sektora nevladinih organizacija.

Dotaknuta je i tema brenda, internog i eksternog predstavljanja organizacije te tko je sve odgovoran za brigu o tome. Zaključeno je da je svaki volonter bitan dio brenda ESN-a, a time i **ambasador** ne samo Erasmus studentske mreže već i mobilnosti kao sveobuhvatnog pojma.

U jednoj od sesija pokrenuta je tema **mentalnog zdravlja** te su se predstavnici sekcijske osvrnuli na trenutačno stanje svojeg mentalnog zdravlja, ali i mentalnog zdravlja svojih volontera, kao i aktivnosti na kojima možemo poraditi na njegovu boljtinu. Ako se znamo pravilno brižnuti za sebe, moći ćemo imati i zdrav odnos sa svojom okolinom, a sve to učinit će nas još snažnijima za uspješan nastavak rada i ove godine kao **dio najveće volonterske organizacije u Europi** - Erasmus studentske mreže.

"Volonterski duh, edukacije i stručnost te promišljanje o cje-lokupnom okruženju u skladu s mobilnosti i prioritetima novog Erasmus+ programa koraci su koji čine naše društvo pripremljenim i inkluzivnim te bliže stvaranju zajednice koja je ovde za mlade i studente", istaknula je Sandra Devčić, predstavnica za obrazovanje ESN-a Hrvatska.

Krležini dani u Osijeku, od 7. do 10. prosinca 2021.

O DEVEDESETIMA INTRIGANTNO I POTICAJNO

prosinca održale i u kazalištu i na fakultetu. Prosinački *Krležini dani* vratili su dobar običaj četverodnevног trajanja manifestacije, a novi zamah simboliziran je urednički i likovno preuređenim zbornikom znanstvenih radova. Ivana Bakal i Martina Petranović autorice su izložbe *Beskomisno svoja - kostimografska knjiga Ika Škoma*. Ajki otvorene u foajeu osječkoga kazališta 7. prosinca 2021., a trodnev-

ni znanstveni skup započeo je sljedećega jutra na Filozofском fakultetu u Osijeku pozdravnim govorima i svečanim otvorenjem skupa. Kao prvi izlagač u programu je najavljen Boris Radaković koji je svojim dramskim pismom tematizirao devedesete, no iako je to autoreferencijsko izlaganje izostalo, sudionici znanstvenoga skupa dotali su se različitim tema o dramskoj književnosti i kazalištu devedesetih. Govorilo

se o Brešanovu dramskom pismu (Ana Gospić Županović te Alen Biskupović i Lucija Periš), o ratnim dramskim devedesetima (Sanja Nikčević), o tome kako devedesete izgledaju u drami devedesetih (Lucija Ljubić), o putu od dramskog teksta do kazališne izvedbe (Martina Petranović), o dramama Mate Matišića i prikazima invaliditeta u njima (Kristina Pernar Andrić) te o naraštaju dramatičara rođenih devede-

setih (Andela Vidović). Više je znanstvenih izlaganja posvećeno kazališnim izvedbama: redateljima devedesetih (Boris Senker), glazbeno-scenskom repertoaru nacionalnih festivala (Iva Hraste Sočo), poetici Teatra EXIT (Nataša Govedić posredstvom Zooma), Wellenkampovim *Baladama* (Maja Đurinović), lutkarskim predstavama (Igor Tretinjak) i lutkarskoj periodici (Livija Kroflin), a Boris Senker pročitao je rad Ivana Boškovića o glumcu Josipu Gendi i njegovim nagradama. Nadalje, sudionici skupa bavili su se ambijentalnim kazalištem u devedesetima (Višnja Kačić Rogošić), performansom (Suzana Marjanović te u zajedničkom radu Iva Matija Bitanga i Ljubica Andelković Džambić, analizom *Sljedbe štovatelja banaka* (Boris Bakal posredstvom Zooma), dramaturgijom glazbe (Anamarija Žugić Borić), prijevodima Moliera u kazalištu devedesetih (Mirna Sindičić Sabljo) te poljskom kazališnom umjetnošću u Hrvatskoj (Ana Kodrić Gagro).

Na *Krležinim danim* predstavljeno je više izdanja: o novom, preuređenom zborniku rada *Devedesete u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu, prvi dio*, u nakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatskoga narodnoga kazališta u Osijeku i Filozofskoga fakulteta u Osijeku, govorila je urednica zbornika Martina Petranović i Ivan Trojan. Predstavljene su nove knjige, objavljene 2021. godine: *Mirjana Bohanec Vidović - hrvatska opera prvakinja, diplomatinja i filmska glumica* u nakladi Tonimira iz Varaždinski Toplica, HNK-a u Varaždinu i Ogranka Matice hrvatske u Varaždinu (o kojoj su govorile Martina Petranović, Iva Hraste Sočo i Hrvojka Mihanović), *Vukovarsko kazalište u vukovarskoj kulturi 1884. - 1941.* Antonije Bogner Šaban u nakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba (govorili su Lucija Ljubić, Boris Senker i autorica) te *Istina i laži o kanonu* Sanje Nikčević u nakladi Cittadele libri iz Zagreba (govorili su Boris Senker i autorica). Na *Krležinim danim* predstavljen je i poseban broj časopisa *Kretanja* Hrvatskog centra ITI posvećen Margariti Froman i zagrebačkom baletu (Lucija Ljubić i Maja Đurinović) te projekt *Dariah - EU radna skupina Theatralia* o kojem su govorili Tihomir Živić i Anamarija Žugić Borić. Tradicionalno je položen i vijenac na spomenik Miroslavu Krleži u osječkom Parku kralja Držislava. Sudionici *Krležinih dana* pogledali su u osječkom kazalištu i dvije predstave: *Zmajeve koji ne lete* Ivane Šojat u režiji Damira Mađarića i izvedbi osječkoga Hrvatskoga narodnoga kazališta u *Videće Isusa Krista u kasarni V. P. 2507* u režiji Jasmina Novljakovića u koprodukciji Gradskoga kazališta Jozza Ivakić iz Vinkovaca, Narodnog pozorišta Tuza, Hrvatskoga kazališta Pečuh i Umjetničke organizacije Slavonski Brodvej. Iako su pandemiske okolnosti uzrokovale promjene u rasporedu izlaganja i izostanak pojedinih izlagaca, a prethodno i repertoar predviđenih predstava, nakon četverodnevne manifestacije održane u prosincu 2021., *Krležini dani u Osijeku* dokazali su da se i sljedeće godine možemo nadati zborniku s tridesetak radova posvećenih hrvatskoj drami i kazalištu devedesetih, intrigantnoj, poticajnoj i dosad nedovoljno obradenoj temi hrvatske kulture. U skladu s najavljenim, krajem ove godine, u prosincu u Osijeku krovna će tema biti prvo desetljeće novog stoljeća.

3. MEĐUNARODNI FESTIVAL KOMORNE GLAZBE AUKOS-a, 6. - 8. 12. 2021.

GLAZBENI UŽITAK

Mia ELEZOVIĆ

U prostorima Kulturnog centra Osijek i Svečanoj dvorani Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku između 6. i 8. prosinca 2021. godine održani su koncerti 3. Međunarodnog festivala komorne glazbe AUKOS-a. Nositelj je projekta trećeg izdanja Festivala komorne glazbe Odsjek za instrumentalne studije Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku. Međunarodni festival komorne glazbe pokrenula je doc. art. Mia Elezović s namjerom da se u središte interesa uvrsti komorno muziciranje tako da se kroz pripremu i studiranje takvih kompozicija studenti glazbeno razvijaju uz neposredno iskustvo te javnog sviranja kaptalnih komornih djela što je posebno važno za umjetnički razvoj mlađih glazbenika.

Na dva koncerta predstavili su se najbolji studenti glazbenih odsjeka Akademije za umjetnost i kulturu. Na prvoj večeri dominirali su nagrađeni sastavi koji su netom prije Festivala osvojili nagrade na Državnom natjecanju HDGPP-a u Jastrebarskom. Prvonagradeni gitaristički kvartet *Vanesa Iličić, Marija Bilić, Nikolina Medvedović i Borna Valentić* predstavili su svoj pobjedički program s djelima J. S. Bacha, B. Berse, A. Dvořáka, A. Ramireza i F. Kleynjansa, dok su državni viceprvaci *Martina Kuterovac, klavir, Dominik Milošević, bisernica, Luka Juriša, A-brāč, Martin Marijanović, A-brāč, Seba-*

stjan Kovačević, E-brāč i Fran Pogrmilović, čelo odsvirali prvi stavak skladbe Veliki sekstet u Es-duru M. I. Glinic, Uverturu na hebrejsku temu S. Prokojevljeva u obradi asistenta T. Ranogajca i kompoziciju Imma neka terca veza F. Čurovića. Između velikih ansambala nastupila su dva dua: *Kristina Hegedűs, klavir i Martin Marijanović, brāč te Ana Jović, klavir i Luka Juriša, brāč s Mozartovim sonatama kao i tamburaški kvartet kojeg čine Hrvoje Harkanovac, bisernica, Mateo Fotak, A-brāč, Josip Živčić, E-brāč, Dario Harkanovac, čelo* koji su praizveli Bunjevačku igru i fugu Filipa Novosela.

Akademija za umjetnost i kulturu ima dugu tradiciju u suradnji s inozemnim umjetnicima i kulturnim institucijama. Zahvaljujući Istituto Italiano di Cultura di Zagabria i njihovu direktoru dr. G. L. Borgheisu, koji su velikodušno potpomođli ovaj projekt, ove godine mogli smo na drugoj večeri Festivala poslušati dva izvanredna talijanska umjetnika - *Jacopo Taddei* na saksofonu i *Lucu Ciammarughju* na klaviru. Program je obuhvaćao različite glazbene stilove, od D. Scarlattija, N. Paganinija, G. Bizieta do C. Debussyja i K. Weilla. Završna večer Festivala komorne glazbe, zbog bolesti izvođača, bio je kratak glazbeni užitak. Nastupili su *Mihovil Begović, klavir, Luka Juriša, brāč* s izborom stavaka iz I. Stravinskijeve Suite Italienne. Na programu su bila dva gitaristička kvarteta pa su tako *Borna Simeunović, Monika Banović, Andela Jelavić i Leonard Duj-*

ta Radoš Erasmus + program odradile su u knjižnici Eötvös József Főiskola Baja koja ima više od 50 000 knjiga. Najbogatija je i najznačajnija zbirka starih knjiga u knjižnici koja ima više od 6 000 svezaka, a obuhvaća knjige nacionalnih manjina u Mađarskoj na njemačkom, hrvatskom, engleskom, srpskom i romskom jeziku, a u manjem broju talijanskom, francuskom, ruskom i rumunjskom jeziku. Knjižnica ima i velik broj filoloških studija profesora osječkog Sveučilišta koje su dokaz dugogodišnje i neprekidne suradnje. Mirta Bijuković Maršić sudjelovala je u nastavi Odjela za hrvatski jezik na Eötvös József Főiskola Baja. Na Danima mađarske znanosti 17. - 18. 11. 2021. sudjelovale su na znanstvenom skupu Lana Šuster s radom *Izgubljeni identiteti Ingrid Pollard - čitanje fotografija*, Marta Radoš s radom *Otvorena znanost na periferiji*, izv. prof. dr. sc. Dubravka Smajić s radom *Zašto je Stjepan Babić jedan od najznamenitijih hrvatskih jezikoslovnika* i Mirta Bijuković Maršić s radom *Čitati Drugog i Drugaćijeg*. Radovi će biti objavljeni u časopisu Danubius Noster.

Tri sastavnice osječkog Sveučilišta na Danima mađarske znanosti

Lana ŠUSTER

Erasmus + program za (ne)nastavno osoblje na Eötvös József Főiskola Baja provele su u studenom 2021. djelatnice triju sastavnica osječkoga Sveučilišta: više knjižničarke Lana Šuster (Kineziološki fakultet) i Marta Radoš (Akademija za umjetnost i kulturu) i viša predavačica Mirta Bijuković Maršić (Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti). Knjižničarke Lana Šuster i Már-

ta Radoš Erasmus + program odradile su u knjižnici Eötvös József Főiskola Baja koja ima više od 50 000 knjiga. Najbogatija je i najznačajnija zbirka starih knjiga u knjižnici koja ima više od 6 000 svezaka, a obuhvaća knjige nacionalnih manjina u Mađarskoj na njemačkom, hrvatskom, engleskom, srpskom i romskom jeziku, a u manjem broju talijanskom, francuskom, ruskom i rumunjskom jeziku. Knjižnica ima i velik broj filoloških studija profesora osječkog Sveučilišta koje su dokaz dugogodišnje i neprekidne suradnje. Mirta

Bijuković Maršić sudjelovala je u nastavi Odjela za hrvatski jezik na Eötvös József Főiskola Baja. Na Danima mađarske znanosti 17. - 18. 11. 2021. sudjelovale su na znanstvenom skupu Lana Šuster s radom *Izgubljeni identiteti Ingrid Pollard - čitanje fotografija*, Marta Radoš s radom *Otvorena znanost na periferiji*, izv. prof. dr. sc. Dubravka Smajić s radom *Zašto je Stjepan Babić jedan od najznamenitijih hrvatskih jezikoslovnika* i Mirta Bijuković Maršić s radom *Čitati Drugog i Drugaćijeg*. Radovi će biti objavljeni u časopisu Danubius Noster.

Sporazum o suradnji Kineziološkog fakulteta Osijek i Akademije Krpan & Babić

Tvrto GALIĆ

U prostorima Kineziološkog fakulteta Osijek 16. prosinca 2021. potpisani je sporazum o suradnji Kineziološkog fakulteta Osijek i Akademije Krpan & Babić. Djive su partnerske ustanove i proteklih godina surađivale u području stručne prakse, dok se ovim sporazumom ta suradnja sada širi na nova područja kao što su razmjena iskustava, organiziranje stručnih skupova, razmjena stručnih znanja, suradnja u području izdavačke djelatnosti i cijeli niz drugih aktivnosti.

Prema rječima dekanice prof. dr.sc. Vesnice Mlinarević, Kineziološki fakultet i Akademija Krpan & Babić suraduju tako što studenti na Akademiji imaju praksu, dok ovim sporazumom suradnja poprima novu dimenziju kroz stručno-nastavnu suradnju, organizaciju stručnih skupova o različitim temama te sve ostale aktivnosti od zajedničkog budućeg interesa.

Jedan od osnivača Akademije, bivši hrvatski reprezentativac Marko Babić naglasio je da je riječ o suradnji na obostrano zadovoljstvo te da će najviše koristi imati polaznici Akademije i studenti fakulteta. Kroz zajedničke interese vidljivo je da prostora i ideja koje se mogu zajednički napraviti imaju mnogo i smatramo da taj dio naše lijepe države zaslужuje da ga predstavimo na najbolji način.

U govoru je također istaknuto da bez znanja nema sporata i da je Akademija po savjete moralu ići u druge gradove što više neće biti slučaj. "Sada sve športske organizacije u gradu imaju priliku i mogućnost te savjete dobiti u našem gradu što je za naš gradski sport odlična stvar koju treba unaprijediti i iskoristavati na najbolji način", zaključio je Babić.

Prodekan za razvoj, stručni rad i organizaciju poslovanja fakulteta doc. dr. sc. Tvrto Galić objasnio je da će se suradnja kretati u nekoliko smjerova, od

organizacije zajedničkih turnira do projekta konferencije kavku uskoro pripremaju i o kojoj će biti više govora u idućim mjesecima.

"Cilj je Uprave Kineziološkog fakulteta da po završetku studija naši studenti imaju izvrsne temelje za pronaalaženje posla ili da im fakultet kroz takve suradnje osigura budući posao još za vrijeme studija. U tom kontekstu Akademija je svojevrsni inkubator koji će studente osposobiti za natjecanje na tržištu rada. Na taj način želimo razvijati suradnju s cijelom sportskom zajednicom, a u Akademiji smo pronašli iznimnog partnera jer je Akademija prepoznata po svom radu i vrhunskim stručnjacima i na nacionalnoj i na međunarodnoj razini", poručio je Galić.

U ime Akademije, njezin voditelj Dragan Mejić, osvrćući se na dosadašnju suradnju, naglašava da studenti koji kod njih rade stručnu praksu dobivaju najbolje ocjene i pohvale za svoj rad što je zalog kvalitete buduće suradnje.

MathOS cup - ekipno matematičko natjecanje učenika srednjih škola

Kristian SABO

Odjel za matematiku Sveučilišta u Osijeku, Udruga matematičara Osijek i III. gimnazija Osijek tijekom ove godine organiziraju ekipno matematičko natjecanje za učenike srednjih škola pod nazivom MathOS cup. Natjecanje se odvija u dva kruga tijekom kojih ekipe sastavljene od po tri učenika istog razreda zajedno rješavaju matematičke zadatke.

Prvi krug natjecanja održao se na daljinu 21. siječnja 2022. Prijavila su se 103 tima sastavljena od ukupno 309 učenika. Prijavili su, osim iz osječkih srednjih škola, pristigle i iz ostatka istočne Hrvatske: Belog Manastira, Đakova, Našica, Valpova, Vinovaca, Županje, Virovitice, Slavonskog Broda i Požege, i no i iz nešto udaljenijih Čazme, Bjelovara, Sesveta, Zagreba i Rijeke. Najbolje rangirani timovi iz 1. kruga odmjereni su u drugom krugu koji će se održati 8. travnja 2022. na Odjelu za matematiku. Tom će se prigodom u svakom razredu proglašiti najbolji timovi koji će nositi titule zlatni mathOS lege, srebrni mathOS lege te brončani mathOS lege. Svim sudionicima drugog kruga MathOS cupa Odjel za matematiku Sveučilišta u Osijeku u okviru bodovanja posebnih postignuća priznaje maksimalan broj bodova za upis na preddiplomski studij Matematika te preddiplomski studij Matematika i računarstvo. To novo, dinamično i zabavno natjecanje izvrstan je način za poticanje timskog rada i natjecateljskog duha u području u kojem je inače mnogo češći individualni rad. MathOS cup natjecanjem popularizira se matematika i potiče izvrsnost kod srednjoškolaca, a ujedno se učenici promovira i studij na Odjelu za matematiku.

Prosinac u GISKO-u

Siniša PETKOVIC

Prosinac 2021. bio je u znaku pandemije, neizvjesan i nesiguran, kao i ostatak godine. Unatoč takvom okolnostima, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek organizirala je niz kulturno-promotivnih aktivnosti kako bi u ovim, za sve gradane, teškim vremenima svima uljepšala za-vršetak godine.

U povodu Dana grada Osijeka, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek i Njemačka zajednica-Zemaljska udruga Podunavskih Svaboda Hrvatske, Osijek 2. prosinca 2021. organizirale su predstavljanje knjige pod nazivom "Osijek gradonačelnika Vjekoslava Hengla (1920.-1934.)" autora Anamarije Lukić, povjesničarke s Instituta dрушvenih znanosti Ivo Pilar, Područnog centra Osijek. Obljubljivanje i dječljovanje gradskе vlasti u Osijeku tijekom 1920-ih i 1930-ih godina prošlo je različite faze, od slobodno izabravne, obnovljene, ukinute, do imenovanje od državne vlasti. Gradska vlast djelovala u dvama različitim državnim sustavima, parlamentarnom i diktatornom te u okviru cijelog raspona privrednih kretanja, od restrukturiranja i priлагodbe unutar novih državnih granica, preko privredne konjunkture do Velike depresije.

MALA SLOBODNA KNJIŽNICA GRAFOS-a

Vesna ZOBUNDŽIĆ

Pokret Male slobodne knjižnice (Little Free Libraries) nastao je u SAD-u, u državi Wisconsin, radi omogućavanja razmjene knjiga unutar manjih lokalnih zajednica i popularizacije čitanja. Način na koji pokret djeluje jest poticanje ljudi da naprave i postave zabavne, malene kućice - knjižnice u svojim dvorištima i napune ih knjigama koje su dostupne slijedima i prolaznicima. Knjige se može posuditi, pročitati, a zatim vratiti ili se može zamijeniti drugom knjigom. Prva je kućica otvorena 2009. godine, a zatim se pokret raširio po cijeloj zemlji i registrirano ih je više od 90 000. Kroz Male besplatne knjižnice, prisutne u 91 zemlji, svake se godine razmjenjuju milijuni knjiga u cilju počevanja pristupa knjigama za čitatelje svih dobi.

Osim promoviranja knjiga i čitanja, taj pokret jača svijest i savjest, prvenstveno kod djece i mlađih, potičući ih da zamjenjuju knjigu koju su posudili i tako osiguraju da je knjižnici uvijek puna za druge korisnike. Također, ima i financijske i ekološke prednosti: ne samo da kupovina knjiga za jednokratnu upotrebu može biti skupova već može dovesti i do velike količine otpada papira. Pokret Little Free Library dobra je prilika za podučavanje djece o ponovnoj upotrebi predmeta, a roditelje potiče da ostave knjige koje nijehu djeca više ne koriste, dajući drugoj djeci istu priliku da uživaju u njima. U Hrvatskoj su Male slobodne knjižnice zaštićene zahvaljujući inicijativi Knjižnice i čitaonica grada Preloga koja se kroz

Istraživački kolokvij „Znanstveni dalekozor“ održan na Ekonomskom fakultetu

Marina STANIĆ

U prosincu 2021. Ekonomski fakultet u Osijeku organizirao je istraživački kolokvij „Znanstveni dalekozor“. Tom prigodom Fakultet je ugostio vrste predavačice i znanstvenice prof. dr. sc. Selmu Kadrić-Maglajlić s Copenhagen Business School u Danskoj i prof. dr. sc. Maju Arslanagić-Kalajdžić s Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Znanstveni je kolokvij otvoren plenarnim predavaњem i međusveučilišnog poslijediplomskog doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost. Do kraja akademске godine Ekonomski fakultet planira održati još tri radionice na kojima će ugostiti domaće i strane istraživače iz područja ekonomije i poslovne ekonomije.

ADVENTSKA DOGAĐANJA NA KATOLIČKOM BOGOSLOVNOM FAKULTETU U ĐAKOVU

Antonija PRANJKOVIĆ

U adventu nove akademske godine ponovno su kao i u svim pretpandemijskim godinama, uz zahvalu Bogu što

je tomu tako, iako u manjem opsegu, organizirane društvene, duhovne, znanstvene i karitativne aktivnosti dakovacke akademske zajednice. Adventska dogadanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, na Kampusu, kako bismo svim studentima i djelatnicima Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku omogućili slobodnu razmjenu knjiga. Inicijativu knjižnice povezali smo s radionicama upoznavanja svojstava i primjene različitih građevnih materijala koje su studentima druge godine stručnog studija Građevinarstva vodi mr. Siniša Maričić, dipl. ing. grad. U sklopu radionice Osjeti materijale - radionica III, studenti: David Soldo, Korana Čulić, Antun Grubišić, Matej Imrović, Ivan Ojvan, Marin Gelo i Andrej Svirac, sa svojim su mentorom dizajnirali i izradili malu drvenu knjižnicu koja oblikom i bojama prati posebnu konstrukciju GRAFOS-a. Kućica je završena i postavljena uoči božićnih blagdana, na dar svim studentima osječkog sveučilišta. Prvi donator knjiga za kućicu bila je poznata osječka knjižara Nova, a nadamo se da će korisnici naše Male slobodne knjižnice poštivati geslo: *Uzmi knjigu! Pročitaj knjigu! Podjeli knjigu! Donesi knjigu!* pa zaista i donijeti pročitaće knjige kako bi ih drugi mogli koristiti.

Malu slobodnu knjižnicu GRAFOS-a odmah smo prijavili za katalog i interaktivnu kartu Malih slobodnih knjižnica Hrvatske, gdje je registrirano već više od stotinu kućica sa slobodno dostupnim knjigama. Možemo se pojaviti da smo prva visokoškolska ustanova u Hrvatskoj koja se uključila u taj hvalevrijedan projekt!

žali mr. sc. Božidar Petrač, pjesnik, prevoditelj i književni kritičar na temu "Hrvati i Dante" te Milan Bešlić, prof., likovni i književni kritičar na temu "Dante u djelima suvremenih hrvatskih umjetnika".

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

● Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knjige, monografije

je i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitu Sveučilišta u Osijeku.

Sveučilišni udžbenik

IZAZOVI DIGITALNOG SVIJETA

- Urednici: izv. prof. dr. sc. Tena Velki, doc. dr. sc. Krešimir Šolić

Prvi sveučilišni udžbenik na temu informacijske sigurnosti nastao je 2018. godine. Ideja za pisanje *Priručnika za informacijsku sigurnost i zaštitu privatnosti* nastala je prije više godina tijekom razvoja prvih inačica upitnika o rizičnom ponašanju računalnih korisnika. Urednici su tada prvi put spojili znanja iz različitih područja, informacijske i komunikacijske te bihevioralne znanosti kako bi se pozabavili pitanjem najslabije karike u lancu informacijske sigurnosti, odnosno ponašanjem računalnoga korisnika. U manje od godinu dana cijelo je tiskano izdanje *Priručnika za informacijsku sigurnost i zaštitu privatnosti* podijeljeno stručnjacima iz područja informacijske sigurnosti, ali i šire, odgojno-obrazovnim djelatnicima, ustanovama socijalne skrbi, fakultetima i ostalim zainteresiranim korisnicima informacijsko-komunikacijskih sustava te su dobiveni upiti brojne šire publike za njegovo korištenje. Umjesto ponovnog izdanja postojećeg udžbenika, urednici su odlučili napraviti novi, proširenji sveučilišni

udžbenik na temu *Izazovi digitalnog svijeta*. Novi je udžbenik nastao interdisciplinarnom suradnjom brojnih znanstvenika, a potaknut je brzim i brojnim promjenama koje se odvijaju u digitalnom svijetu. Upravo potaknuti tim promjenama stručnjaci različitih profila dali su svoj pogled na tu problematiku koja se javlja u donašanju digitalnom dobu. Prvih pet poglavlja udžbenika analizira psihološke aspekte sveprisutne digitalizacije. Istraživanjima rizičnih ponašanja korisnika informacijsko-komunikacijskih sustava u cilju bolje zaštite na internetu postavljaju.

Cilj je bio na temelju pregleda prethodnih istraživanja kao i na temelju provedenoga nacionalnog istraživanja dati korisne savjete te konkretnе preporuke korisnicima raznih informacijsko-komunikacijskih sustava u cilju bolje zaštite na internetu.

● Stjepan Matić

STUDENTSKI STRIP

- Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matačovića

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

KAKO BITI (NE)USPJEŠAN – nošenje s neuspjehom

Helena LJSAC i Ana VUGRINEC

Uskoro počinje još jedno najstresnije razdoblje za svakog studenta, a riječ je o razdoblju polaganja ispita. Ono s čime se studenti često u to vrijeme suočavaju jest neostvarivanje željenih ishoda. Ipak, neuspjeh je vrlo uobičajeno iskustvo s kojim se susrećemo u svim životnim razdobljima, ali i na svim životnim područjima. Zamislimo samo jednogodišnjaka koji uči hodati; prvo hvata stolić kako bi se podigao, zatim pravi prvi korak, ali pada na stražnjicu jer ne uspijeva odmah prohodati. Upravo je neuspjeh taj koji potiče osobu, pa tako i tog jednogodišnjaka, na ponovni pokušaj ako želi ostvariti zacrtani cilj. Međutim, neuspjeh kod svakoga od nas izaziva odredene reakcije koje smo formirali u ranom razdoblju svojeg života. Postoje osobe koje odustanu odmah nakon prvog neuspjelog pokušaja, netko se rasplače uslijed stresa s kojim je suočen, netko se počne osjećati bespomoćno te postane pasivan, dok su neki ljudi ustrajni sve dok ne ostvare zacrtan cilj unatoč potencijalnim preprekama. U kojem god da ste se stilu suočavanja prepoznali, ne brinite se, ovo je tekst za vas, a u njemu ćemo vas upoznati s nekim zdravijim strategijama nošenja s neuspjehom. No za početak ćemo pojasniti kako to neuspjeh utječe na vas.

Dovoljan je i jedan neuspjeh da bi došlo do psihološke povrede. Te povrede mogu biti narušeno samopouzdanje, ali osjećaj bespomoćnosti, stresa ili strahovi. Narušeno samopouzdanje možemo vidjeti na primjeru brucoša koji je pao prvi ispit. On može na neuspjeh reagirati donošenjem štetnih zaključaka o svojim sposobnostima, manu ili potencijala, stoga ju je potrebno kombinirati s realističnom procjenom onoga što možemo dobiti ili naučiti iz iskustva kako bi ta strategija bila što učinkovitija. Neuspjeh u nama može produbiti osjećaj bespomoćnosti, kao da su događaji izvan naše kontrole. Stoga u tom slučaju pomaže strategija usmjeravanja na čimbenike koje možemo kontrolirati. Istraživanja su pokazala da usmjeravanje pažnje na kontrolabilne aspekte situacije može imati iznimno snažan pozitivan učinak na našu motiviranost. Primjerice, ono što možete napraviti u kontekstu ove strategije jest postaviti realne i detaljne ciljeve prilikom planiranja poput: "Jedan sat dnevno učit ču za kolokvij iz Statistike". Tako je definiran cilj jasan, mjerljiv i, najbitnije, izvediv. Također, potrebno je sastaviti popis svih mogućih prepreka

ili iskušenja s kojima biste se mogli susresti, kao i njihovih mogućih rješenja, kako biste bili što spremniji za njihovo svladavanje i postizanje željelog cilja.

Pronalaženjem izlika i poricanjem odgovornosti za neuspjeh sami sebi onemogućavamo usvajanje korisnih pouka iz tog iskustva. Umjesto toga, potrebno je preuzeti odgovornost te prihvati strah, a to možemo ostvariti na različite načine. Razgovor s ljudima koji nam pružaju potporu jedna je od mogućnosti, pisanje o svojim strahovima u dnevnik ili pak korištenje humora. Iako nije prikladan za svaki neuspjeh, istraživanja su poka-

zala da je humor učinkovit način ublažavanja neugode i srama vezanih uz neuspjeh. Preusmjeravanje pozornosti s pritiska koji osjećamo zbog straha od izvedbe još je jedna korisna strategija. Na primjer, kod zadatka koji rješavamo automatski, zvijždanje zahtjeva dovoljno pozornosti da sprječava moguće preplavljanje strahom uslijed provedbe zadatka. S druge strane, kod zadatka koji nisu automatski, kao što je rješavanje ispita, možemo iskoristiti razmišljanje naglas (ali vrlo tiho) čime ometamo dio mozga koji se želi usredotočiti na zabrinutost. Zaključno, ublažavanje psiholoških posljedica te korištenje opisanih strategija može pridonijeti osjećaju olakšanja, odnosno umanjiti pritisak, poboljšati organiziranost i pripremu za iduće izvedbe, ali i pomoći ustrajnosti u ostvarivanju svojih ciljeva.